

e-Belge Uygulamalarına Yönelik Çeşitli Değişiklikler Yapan 526 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Tebliği Yayınlanmıştır

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi zorunlu olan belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik olarak yayımlanan Tebliğler gözden geçirilerek, elektronik belge uygulamalarında bütünlük sağlanmış ve konuyla ilgili açıklamalarımız 24.10.2019 tarihinde yayınladığımız [Duyuru](#)'da yer almıştı.

Bu defa, 09.02.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan [“509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair 526 Sıra No.lu Tebliğ”](#) ile, sözü edilen Tebliğde çeşitli konularda değişikliğe gidilerek;

- ◆ E-Fatura düzenleme zorunluluğunun kapsamı genişletilmiştir,
- ◆ e-Arşiv fatura uygulamasında özel entegratör kuruluşların sistemlerinin kullanılmasının önü açılmıştır,
- ◆ E-İrsaliye uygulamasının kapsamı genişletilmiştir,
- ◆ E-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasına ilişkin mükelleflerin kapsamı genişletilmiştir,
- ◆ e-Adisyon uygulamasına ilişkin düzenleme yapılmıştır,
- ◆ GİB'e Mali Mühür üretiminde yetkilendirme yetkisi verilmiştir,
- ◆ E-Belgelere ilişkin iptal, itiraz, ihbar ve ihtarların bildirilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır,
- ◆ İlgili mükelleflerin uygulama geçiş adımlarını atmamaları halinde Gelir İdaresi Başkanlığı'na re'sen kayıt yetkisi tanınmıştır.

Sözü edilen Tebliğ ile yapılan düzenlemelerin detayları özetle aşağıdaki gibidir.

1. E-Fatura Düzenleme Zorunluluğunun Kapsamı Genişletilmiştir

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "IV.1.4. e-Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu" başlıklı bölümüne eklenen bent ile,

- ◆ Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme imzalayan sağlık hizmeti sunucuları ile
- ◆ Medikal malzeme ve ilaç/etken madde temin eden tüm mükellefler (hastane, tıp merkezleri, dal merkezleri, diyaliz merkezleri, Sağlık Bakanlığından ruhsatlı diğer özelleşmiş tedavi merkezleri, tanı, tetkik ve görüntüleme merkezleri, laboratuvarlar, eczaneler, tıbbi cihaz ve malzeme tedarikçileri, optisyenlik müesseseleri, işitme merkezi, kaplıcalar, beşeri tıbbi ürün/ürün sunan ve/veya üreten özel hukuk tüzel kişileri ve bunların tüzel kişiliği olmayan şubeleri, ecza depoları vb.)

e-fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu kapsamına alınmıştır. Buna göre;

- ◆ Yukarıda sayılanlar (09.02.2021 tarihi itibarıyla SGK ile sözleşmesi olanlar) 01.07.2021 tarihinden itibaren,
- ◆ Bu tarihten sonra Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme imzalayanlar ise söz konusu Kuruma fatura düzenlemeye başlamadan önce

e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.

2. e-Arşiv Fatura Uygulamasında Özel Entegratör Kuruluşların Sistemlerinin Kullanılmasının Önü Açılmıştır

Anılan Tebliğin "IV.2.4.3. e-Arşiv Fatura Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Diğer Faturalar" başlıklı bölümünün birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile, e-Arşiv Faturanın Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden düzenlenmesinin yanı sıra, GİB'in e-Belge düzenleme portaline gerekli entegrasyonları sağlayarak GİB'ten izin alan özel entegratör kuruluşların sistemleri aracılığıyla düzenlenmesinin önü açılmıştır.

Söz konusu uygulamaya ilişkin esaslarda ve e-arşiv fatura yerine matbu (kağıt) fatura olarak düzenlenmesi veya alınması halinde gündeme gelecek ceza uygulamasında değişiklik yapılmamıştır.

3. E-İrsaliye Uygulamasının Kapsamı Genişletilmiştir

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "IV.3.6. e-İrsaliye Uygulamasına Geçiş Süresi" başlıklı bölümünün ikinci fıkrası uyarınca, 01.01.2020 tarihinden itibaren;

- ◆ Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans alanlar,
- ◆ Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler,
- ◆ Maden ruhsat veya sertifikası alanlar (yaptıkları sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunan mükellefler dahil),
- ◆ Şeker imalini gerçekleştirenler,
- ◆ Demir, çelik ürünlerinin imal, ithal veya ihracını gerçekleştirenler,
- ◆ Gübre Takip Sistemine dahil olanlar,
- ◆ Hal Kayıt Sistemi kapsamındaki sebze ve meyvelerin toptan ticaretini yapmaya başlayan tüccar veya komisyoncuların

söz konusu şartların sağlandığı ayı izleyen dördüncü ayın başından itibaren e-İrsaliye uygulamasına geçme yükümlülüğünün doğduğu belirlenmişti.

Bu defa, işbu Duyuru konusu Tebliğ ile yapılan düzenleme kapsamında, anılan bölümde değişikliğe gidilerek, sayılan mükelleflerin yanı sıra, **ilgili hesap dönemi brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 25 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin** müteakip hesap döneminin **yedinci ayı başından itibaren** e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini bu Tebliğde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan e-İrsaliye olarak almaları zorunlu olduğu bükme bağlanmıştır.

4. E-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulamasına İlişkin Mükelleflerin Kapsamı Genişletilmiştir

Anılan Tebliğin “IV.10.1. Genel Olarak” başlıklı bölümünün birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile, e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasının kapsamına döviz alım ve satım faaliyetinde bulunan yetkili müesseselerin yanı sıra, ilgili mevzuat gereğince döviz alım-satım belgesi düzenleyebilen tüm mükellefler alınmıştır.

5. e-Adisyon Uygulamasına İlişkin Düzenleme Yapılmıştır

Anılan Tebliğe “IV.12. e-Adisyon Uygulaması” başlıklı bölüm eklenerek, masada servis yapılan ve gerçek usulde (bilanço veya işletme hesabı esasına göre) vergilendirilen hizmet işletmeleri (lokanta, kafeterya, pastane, gazino, bar, pavyon gibi) tarafından kullanılması zorunluluğu bulunan ve kağıt ortamda düzenlenmekte olan “adisyon”un elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhafaza ve ibraz edilebilmesi ile belge veya bilgilerinin GİB’e elektronik ortamda iletilmesine veya raporlanmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Sözü edilen e-Adisyon belgesi, yeni bir belge türü olmayıp, kâğıt ortamdaki “Adisyon” belgesi ile aynı hukuki niteliklere sahiptir.

a. e-Adisyon Uygulamasına Dâhil Olma

e-Adisyon uygulaması yukarıda belirtilen mükellefler dışındaki mükellefler için zorunlu bir uygulama olmayıp, uygulamaya dahil olmak isteyen mükelleflerin;

- ◆ e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına dâhil olması,
- ◆ Bu Tebliğde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, e-Adisyon belgesini düzenleyebilme, muhafaza ve ibraz edebilme, belge ve bilgilerini elektronik ortamda GİB’e iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,
- ◆ Uygulamadan yararlanma yöntemleri arasında bulunan “Özel Entegratör Yöntemi” ya da “Doğrudan Entegrasyon Yöntemi”nden birisini tercih ederek başvuru esaslarına uygun şekilde e-Adisyon uygulamasına dâhil olmak için başvuruyu yapması,

gerekmektedir.

b. e-Adisyon Belgesinin Düzenlenmesi ve Belgede Bulunması Gereken Bilgiler

Bu bölümde belirtilen gerçek usulde vergilendirilen hizmet işletmeleri tarafından sunulan hizmetin veya emtianın cins ve miktarını göstermek amacıyla düzenlenen adisyon belgeleri, e-Adisyon uygulamasına dahil olan mükellefler tarafından müşteriden sipariş alınırken GİB tarafından belirlenen asgari bilgileri ihtiva edecek içerikte ve belirlenen belge formatında elektronik ortamda düzenlenecektir.

Elektronik ortamda düzenlenen adisyon belgesinin, hizmetin sunumu süresince müşterinin masasında kağıt çıktısının bulundurulması zorunlu olmayıp, oluşturulmaya başlanan (açılan) her adisyon belgesinin hizmetin tamamlanması ile birlikte eş zamanlı olarak, ayrıca üzerinde e-Adisyon Belgesinin evrensel tekil numarasının (ETTN) yer alacağı e-Fatura, e-Arşiv Fatura ya da yeni nesil ÖKC'lerden düzenlenen perakende satış fişinin düzenlenmesi zorunludur.

e-Adisyon belgesinde aşağıda yer alan bilgilerin bulunması zorunludur:

- ◆ Hizmet işletmesinin adı, soyadı veya unvanı, vergi dairesi, TCKN/VKN'si ve adresi,
- ◆ e-Adisyon belgesinin düzenlenme tarihi, saat ve dakika olarak düzenlenme zamanı, evrensel tekil numarası ve e-Belge numarası,
- ◆ Sunulan hizmetin veya emtianın adı (cinsi) ve miktarı,
- ◆ Hizmetin tamamlanması ile birlikte düzenlenecek e-Fatura, e-Arşiv Fatura veya yeni nesil ÖKC'den düzenlenecek perakende satış fişinde yer alacak vergiler hariç ve dahil toplam hizmet tutarı,
- ◆ Düzenlenen e-Adisyon belgesinin ilişkili olduğu e-Fatura veya e-Arşiv Fatura'nın evrensel tekil tanımlama numarası (ETTN) veya perakende satış fişinin düzenlendiği ÖKC'nin cihaz sicil numarası.

GİB, ihtiyaç duyulması halinde söz konusu bilgilere ilave bilgilerin de e-Adisyon belgesinde bulunmasını, mükelleflere gerekli duyuruları ebelge.gib.gov.tr adresinde yaparak isteyebilecektir.

Mükellefler e-Adisyon belgesi üzerindeki zorunlu bilgilere ilave olarak ihtiyaçları doğrultusunda farklı bilgilere de yer verebileceklerdir.

c. e-Adisyon Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu ve Ceza Uygulaması

GİB, adisyon belgesi düzenleyen hizmet işletmelerine, yıllık veya aylık satış hasılatı tutarlarını dikkate alarak, geçiş hazırlıkları için **en az 3 ay geçiş süresi** vermek ve yazılı bildirim ya da ebelge.gib.gov.tr adresinde duyurmak suretiyle e-Adisyon uygulamasına geçme zorunluluğu getirmeye yetkilidir.

Yazılı bildirim veya duyuru yapılan mükelleflerin yazılı bildirim ve duyuruda belirtilen süreler içinde e-Adisyon uygulamasına dâhil olmaları gerekmektedir. Yazılı bildirim veya duyuru yapılan mükelleflerin, yazıda veya duyuruda belirtilen süreler içinde e-Adisyon uygulamasına dahil olması ve düzenleyeceği adisyon belgelerini, e-Adisyon belgesi olarak düzenlemeleri gerekmektedir. Bu zorunluluğa uymayan mükellefler hakkında Kanunda öngörülen cezai hükümler uygulanacaktır.

6. Diğer Hususlar

a. GİB'e Mali Mühür Üretiminde Yetkilendirme Yetkisi Verilmiştir

Anılan Tebliğin "V.9. Mali Mühür" başlıklı bölümünün sonuna eklenen fıkra ile, GİB'e Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcı kuruluşlarından mali mühür üretimi konusunda ebelge.gib.gov.tr internet adresinde yayımlanan "Mali Mühür Üretimi Başvuru, Değerlendirme ve İzin Kılavuzu"nda açıklanan teknik koşulları sağlayan kuruluşları da mali mühür üretimi ve satışı konusunda yetkilendirme yetkisi verilmiştir.

GİB tarafından yetkilendirilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcı kuruluşlar ebelge.gib.gov.tr adresinde yayınlanacaktır.

b. E-Belgelere İlişkin İptal, İtiraz, İhbar ve İhtarların Bildirilmesine Yönelik Düzenleme Yapılmıştır

Anılan Tebliğe eklenen “V.10. e-Belgelere İlişkin İptal/İtiraz, İhbar ve İhtarların Bildirilmesi” başlıklı bölüm ile, düzenlenen e-Belgelere ilişkin olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca noter aracılığıyla,

- ◆ Taahhütlü mektupla, telgrafla veya
- ◆ Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile

yapılan ihbar veya ihtarlar ile e-Belge iptal işlemlerinin 01.05.2021 tarihinden itibaren, ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak kılavuzda belirtilen usul, esas ve süreler içinde, elektronik ortamda **GİB bilgi işlem sistemine bildirilmesi** konusunda zorunluluk getirilmiştir.

c. İlgili Mükelleflerin Uygulama Geçiş Adımlarını Atmamaları Halinde GİB'e Re'sen Kayıt Yetkisi Tanınmıştır

Anılan Tebliğin “VIII-Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün sonuna eklenen fıkra hükmüyle, GİB'e kendilerine e-Belge uygulamalarına geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerin zorunluluklarının başlayacağı tarihe kadar e-Belge uygulamalarından yararlanma yöntemlerinden herhangi birini seçerek uygulamaya dahil olmamaları halinde, ilgili portala göre kullanıcı hesaplarını re'sen tanımlama yetkisi verilmiştir.

Saygılarımızla.